

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ปี 64

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ขอบเขตเนื้อหาวิชาที่สอบโดยวิธีการสอบข้อเขียน คะแนนเต็ม (200 คะแนน)

- ♦ ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงอุตสาหกรรม
- ♦ ความรู้เกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. พ.ศ. 2562
- ♦ ความรู้ความเข้าใจในการกำหนดตัวชี้วัด
- ♦ ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

คู่มือสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

จัดทำและจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์ก๊วง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

**คู่มือเตรียมสอบ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม**

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270-

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือเตรียมสอบสำหรับตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการ
ของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ
เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อม
คำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความ
พร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การ
สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็น
เล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณใคร่ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความ
คิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	1
➤ ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงอุตสาหกรรม	4
➤ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	8
◆ แนวข้อสอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. พ.ศ. 2562	21
➤ การกำหนดตัวชี้วัด	38
➤ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	52
➤ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580	58
◆ แนวข้อสอบยุทธศาสตร์ชาติ	69
➤ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	74
◆ แนวข้อสอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	93
➤ การวิเคราะห์นโยบายและแผน	101
➤ การวางแผน	112
➤ ความรู้ด้านแผนงาน โครงการ	122
➤ การบริหารแผนงานและโครงการ	134
➤ การวิเคราะห์โครงการ	139
➤ การวางแผนเชิงกลยุทธ์	146
➤ การจัดทำยุทธศาสตร์	156
➤ การติดตามและประเมินผล	172
➤ ความรู้เกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศ	193
◆ แนวข้อสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 1	200
◆ แนวข้อสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 2.	222
◆ แนวข้อสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 3.	242
◆ แนวข้อสอบนักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชุดที่ 4.	251
◆ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	269
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	274

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

➤ วิสัยทัศน์

“ภาคอุตสาหกรรมมีผลิตภาพปัจจัยการผลิตรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ภายในปี 2564”

➤ พันธกิจ

• ขับเคลื่อนและบูรณาการนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรม 4.0 (INDUSTRY 4.0)

- กำกับ ดูแล ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทย
- เพิ่มผลิตภาพปัจจัยการผลิตรวมของอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- ยกระดับศักยภาพธุรกิจอุตสาหกรรมให้สามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับสังคมและชุมชนได้

➤ ค่านิยม

ASIA

- Accountability รับผิดชอบในหน้าที่
- Suggestion เสนอแนะอย่างสร้างสรรค์
- Integrity มีความซื่อสัตย์สุจริต
- Achievement Motion มุ่งผลสัมฤทธิ์

➤ อำนาจหน้าที่

1. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อเสนอแนะรัฐมนตรี สำหรับใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง

2. พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง

3. แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติงาน

4. จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวง เพื่อให้เกิดการประหยัด คุ่มค่าและสมประโยชน์

5. กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผล รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

6. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการของหน่วยงานในสังกัด

กระทรวง

7. ประสานการบริหารราชการและปฏิบัติงานที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงในต่างประเทศ

8. ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และพัฒนาการประกอบกิจการอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องหมาย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

➤ ภารกิจหลัก

พัฒนายุทธศาสตร์ และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรทรัพยากร และบริหารราชการทั่วไปของกระทรวง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง

➤ ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เกิดการบูรณาการภาคอุตสาหกรรมแบบองค์รวม
- อุตสาหกรรมเป้าหมายได้รับการขับเคลื่อนให้มีผลิตภาพเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

➤ ยุทธศาสตร์

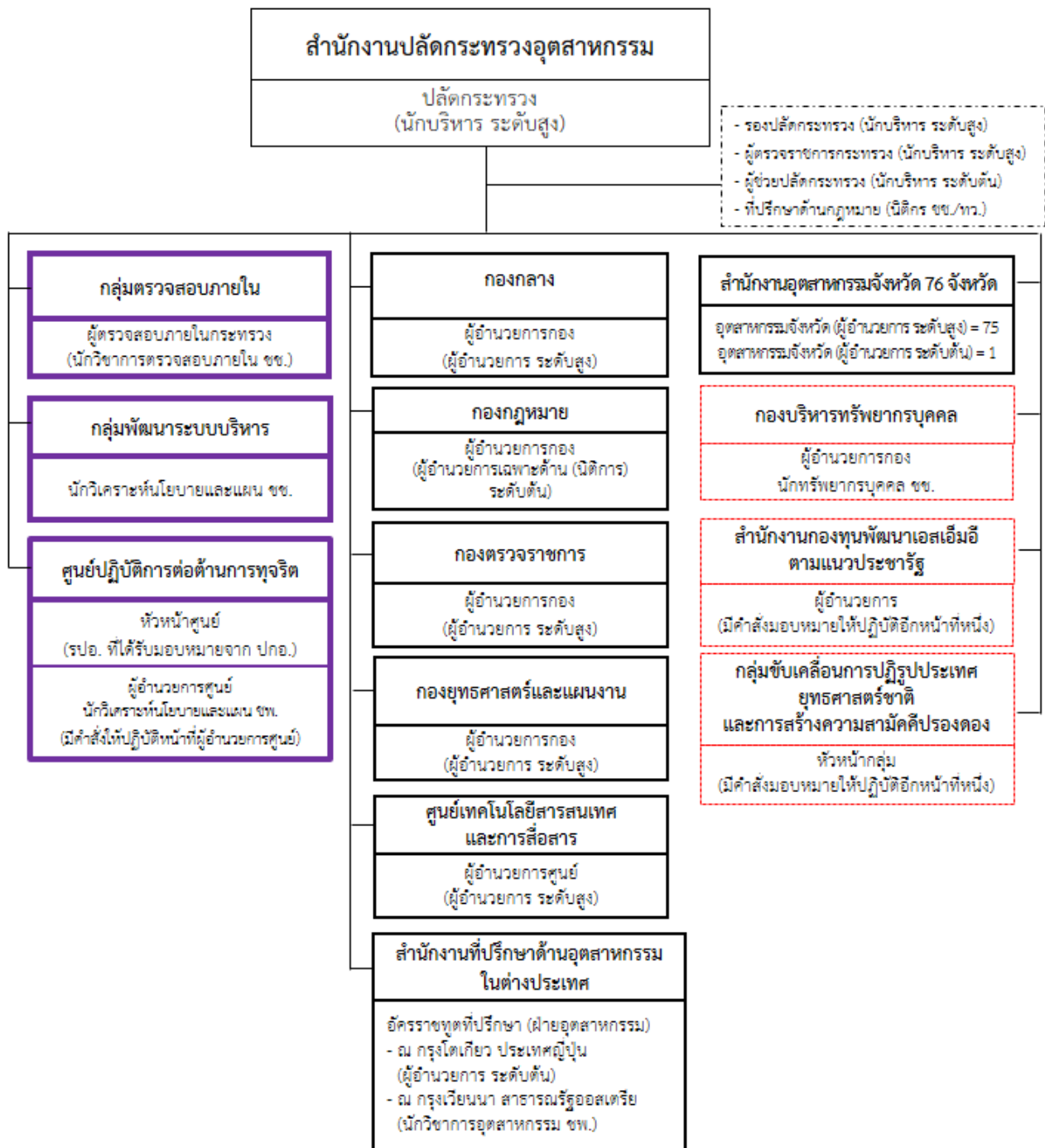
- ยุทธศาสตร์ที่ 1. การผลักดันและบูรณาการนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- ยุทธศาสตร์ที่ 2. การเสริมสร้างศักยภาพของธุรกิจอุตสาหกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ 3. การเสริมสร้างและพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 4. การพัฒนาสมรรถนะองค์กรเพื่อให้บริการอย่างมีคุณภาพ

➤ ผู้บริหาร

นายkobชัย สังสิทธิสวัสดิ์
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

แผนภูมิโครงสร้างและอัตรากำลัง สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

หน่วยงานที่รับติดต่อบางงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง

หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นการภายใน

ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงอุตสาหกรรม

➤ วิสัยทัศน์

พ.ศ. 2561 อุตสาหกรรมไทยขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมรักษาสິงแวดล้อมและเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลกภายในปี 2564

พ.ศ. 2563-2564 ปฏิรูปอุตสาหกรรมสู่ 4.0 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของไทยให้เติบโตไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.5 ภายในปี 2564

➤ พันธกิจ

- ♦ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง และสามารถแข่งขันได้ใน ตลาดโลก
- ♦ ขับเคลื่อนและพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรม (Ecosystem) เพื่อเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมไทยสู่ อุตสาหกรรม 4.0
- ♦ ส่งเสริมการประกอบกิจการอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ♦ บูรณาการดำเนินงานหน่วยงานในและภายนอกกระทรวง เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย

➤ ค่านิยม

ASIA

- Accountability รับผิดชอบในหน้าที่
- Suggestion เสนอแนะอย่างสร้างสรรค์
- Integrity มีความซื่อสัตย์สุจริต
- Achievement Motion มุ่งผลสัมฤทธิ์

➤ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การเสริมสร้างศักยภาพของภาคอุตสาหกรรมให้เติบโตและเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการลงทุนและการพัฒนาอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การพัฒนาสมรรถนะองค์กรเพื่อให้บริการอย่างมีคุณภาพ

ภารกิจ

กระทรวงอุตสาหกรรม

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม การส่งเสริม การพัฒนาผู้ประกอบการ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรม หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมมีส่วนราชการระดับกรมในสังกัด 8 หน่วยงาน

โดยจัดเป็น 3 กลุ่มภารกิจ ได้แก่

- กลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- กลุ่มภารกิจด้านกำกับตรวจสอบกระบวนการผลิต
- กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

มีส่วนราชการภายใต้กลุ่มภารกิจ 6 หน่วยงาน

และส่วนราชการที่ไม่อยู่ภายใต้กลุ่มภารกิจอีก 1 หน่วยงาน ประกอบด้วย

- สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

มีภารกิจสำคัญคือ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงเป็นแผนปฏิบัติการ ตลอดจนอำนวยความสะดวก เพื่อให้พันธกิจของกระทรวงบรรลุตามเป้าหมาย และติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

กลุ่มภารกิจ ด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม

- เสนอแนะนโยบายด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- จัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรมและระบบเตือนภัยด้านอุตสาหกรรม
- ร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กลุ่มภารกิจด้าน กำกับตรวจสอบ กระบวนการผลิต

- กำกับ ดูแล และสนับสนุนการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม การประกอบกิจการเหมืองแร่ โลหกรรมและอุตสาหกรรมพื้นฐาน
- ส่งเสริมด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยในแหล่งผลิต

กลุ่มภารกิจด้าน ส่งเสริมอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ

- ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการภายในประเทศ โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม อุตสาหกรรมชุมชน
- ดำเนินงานด้านการมาตรฐานของประเทศ

- เป็นศูนย์ข้อมูลตัวชี้วัดสภาวะอุตสาหกรรมและข้อมูลสารสนเทศด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม - ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม อ้อยและน้ำตาลทราย และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทราย		- ดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
ส่วนราชการภายใต้กลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มี 2 หน่วยงาน ได้แก่	ส่วนราชการภายใต้กลุ่มภารกิจด้านกำกับตรวจสอบกระบวนการผลิต มี 2 หน่วยงาน ได้แก่	ส่วนราชการภายใต้กลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ มี 2 หน่วยงาน ได้แก่
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม มีภารกิจสำคัญคือ การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า และขีดความสามารถในการแข่งขัน การจัดทำระบบสารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และสัญญาณเตือนภัยภาคอุตสาหกรรมที่ทันสมัย และการสร้างความรู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม - สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย มีภารกิจสำคัญคือ การชี้นำทิศทางและเตือนภัยอุตสาหกรรมอ้อย น้ำตาลทราย และอุตสาหกรรมต่อเนื่องให้เติบโตอย่างยั่งยืน การสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมอ้อยฯ และการกำกับดูแลให้อุตสาหกรรมอ้อยฯ มีส่วนเสริมสร้างเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของสังคมไทยอย่างยั่งยืน	- กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีภารกิจสำคัญคือ การกำกับดูแลธุรกิจอุตสาหกรรมในด้านเทคโนโลยีการผลิต สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อตกลงระหว่างประเทศ การสนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการผลิต เครื่องจักร สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และการให้บริการแปลงสินทรัพย์เครื่องจักรเป็นทุน เพื่อให้ธุรกิจอุตสาหกรรมมีศักยภาพในการแข่งขันและพัฒนาอย่างยั่งยืน - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ มีภารกิจสำคัญคือ การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ และการกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และมีคุณภาพทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีภารกิจสำคัญคือ การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการภายในประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม และอุตสาหกรรมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก การพัฒนาเครือข่ายภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และการเสนอความเห็นเพื่อกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม - สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีภารกิจสำคัญคือ การกำหนดมาตรฐาน และการให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานสากล และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน การส่งเสริมและพัฒนาด้านการมาตรฐาน และการประสานความร่วมมือเกี่ยวกับมาตรฐานในระดับสากลภูมิภาค และวิชาชีพ

นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมยังกำกับดูแลหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายเฉพาะ จำนวน 1 หน่วยงาน และสถาบันอิสระในเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม จำนวน 12 สถาบัน ดังนี้

หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายเฉพาะ จำนวน 1 หน่วยงาน ประกอบด้วย

- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522 มีสถานะเป็น รัฐวิสาหกิจ โดยมีการดำเนินงานสำคัญคือ การจัดตั้งและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม พร้อมบริการระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การป้องกันและบรรเทาอุบัติภัยจากอุตสาหกรรม รวมถึงการอนุญาตการประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม และจัดให้ได้เพิ่มเติมซึ่งสิทธิประโยชน์ สิ่งจูงใจ และการอำนวยความสะดวกแก่การประกอบอุตสาหกรรม

สถาบันอิสระในเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม จำนวน 12 สถาบัน ประกอบด้วย

- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ
- สถาบันไทย-เยอรมัน
- สถาบันอาหาร
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- สถาบันยานยนต์
- สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย
- สถาบันพลาสติก
- สถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย
- สถาบันพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พ.ศ. ๒๕๔๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา
๓/๑ และมาตรา ๙๑/๑๐ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระ
ราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒^๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ การปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ในเรื่องใดสมควรที่ส่วนราชการใดจะปฏิบัติเมื่อใด
และจะต้องมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอแนะของ ก.พ.ร.

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร แต่ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

“ข้าราชการ” หมายความว่า รวมถึงพนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการ

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๑

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

(๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐/ตอนที่ ๑๐๐ ก/หน้า ๑/๕ ตุลาคม ๒๕๔๖

- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

หมวด ๒

การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

มาตรา ๗ การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน หมายถึง การปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจนประโยชน์สูงสุดของประเทศ

มาตรา ๘ ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนราชการจะต้องดำเนินการโดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การกำหนดภารกิจของรัฐและส่วนราชการต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐและนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา
- (๒) การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต้องเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้ และมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น
- (๓) ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้ครบถ้วนทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ในกรณีที่ภารกิจใดจะมีผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับจากภารกิจนั้น
- (๔) ให้เป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะต้องคอยรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนผู้รับบริการ เพื่อปรับปรุงหรือเสนอแนะต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้เหมาะสม
- (๕) ในกรณีที่เกิดปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินการ ให้ส่วนราชการดำเนินการ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นโดยเร็ว ในกรณีที่ปัญหาหรืออุปสรรคนั้นเกิดขึ้นจากส่วนราชการอื่นหรือระบียบข้อบังคับที่ออกโดยส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็วต่อไป และให้แจ้ง ก.พ.ร. ทราบด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนราชการกำหนดวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมกับภารกิจแต่ละเรื่อง ทั้งนี้ ก.พ.ร. จะกำหนดแนวทางการดำเนินการทั่วไปให้ส่วนราชการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรานี้ด้วยก็ได้

หมวด ๓

การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มาตรา ๙ การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ส่วนราชการปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า
- (๒) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (๑) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ
- (๓) ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด
- (๔) ในกรณีที่การปฏิบัติภารกิจ หรือการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการเกิดผลกระทบต่อประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องดำเนินการแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบนั้น หรือเปลี่ยนแผนปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิด การบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

ให้ส่วนราชการมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติราชการของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าคณะผู้แทนในต่างประเทศ เพื่อให้การบริหารราชการแบบบูรณาการในจังหวัดหรือในต่างประเทศ แล้วแต่กรณี สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายได้ครบถ้วนตามความจำเป็นและบริหารราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๑๑ ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ก.พ.ร. อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการกำกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๑๓^{๑๒} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๔^{๑๓} (ยกเลิก)

มาตรา ๑๕^{๑๔} (ยกเลิก)

^{๑๒} มาตรา ๑๓ ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๓} มาตรา ๑๔ ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒